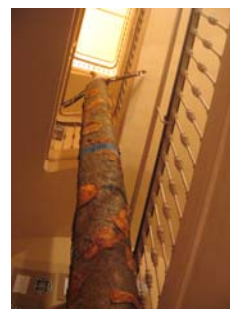

VIATGE A CATALUNYA

Novembre 2007

Índex

Escola Ginebró.....	3
Escola Sant Gervasi.....	7
Institució Montserrat: cooperativa de pares y mares.....	11
Escola Gravi	16
Escola el Puig.....	19
Escola Solc	28

Escola Ginebró

Dilluns 12 de novembre de 2007.

L'Escola Ginebró va ser creada per un grup de mares i pares preocupats per l'educació dels seus fills i filles, l'any 1969 al poble de Sant Celoni. Però ara fa 31 anys que la gestió va passar a mans dels mestres i la ubicació de l'escola passà a Llinars del Vallès. Posteriorment, a l'any noranta, es va construir l'actual centre que té alumnat d'infantil, primària i secundària obligatòria, també a Llinars del Vallès, però situat a la muntanya amb 30.000 m². Després, cap a l'any 2000, els mestres fan realitat un somni i s'atreveixen a construir una nova escola per impartir ensenyament postobligatori (Cicles Formatius i Batxillerats), el Taller Ginebró, al poble de Cardedeu. Aquesta és una escola privada no concertada.

Visitem primer el Taller Ginebró. Per començar bé la setmana ens hem d'alçar a les 6.45 del matí, desdejurar a les 7.30 i estar al bus a les 8 hores. Per sort som puntuals.

Arribem al Taller a les 9.30 del matí, malgrat el trànsit i el desconcert del xofer. Ens reben l'Ignasi Casals, president de la cooperativa; amb Manolo i Andreu, dos professors del Centre. L'escola està envoltada de vivendes, és un edifici antic i protegit pel que fa a la façana. És una antiga fàbrica tèxtil i la construcció interior és molt curiosa, la tabicació de les aules no arriba al sostre i totes les canalitzacions a l'aire. El Taller està totalment informatitzat, els professors tenen tots el seu portàtil i els alumnes quasi tots. Si hi ha algú que no en té se li facilita com a préstec des del Centre. Hi ha una caixa de seguretat per guardar els seixanta o setanta ordinadors portàtils dels quals disposa el Taller, amb un sistema que permet la càrrega de les seves bateries.

Pràcticament tota la metodologia que s'utilitza a l'escola necessita de recolzament informàtic. Hi ha un equip de persones que es dedica a impulsar, dirigir i tutoritzar al professorat, perquè puguin treballar i salvar les dificultats tècniques que els vagen sorgint. Manolo és l'ànima d'aquest projecte. Tot el professorat disposa d'una hora setmanal de reforç informàtic, amb el recolzament individualitzat d'algun dels informàtics del Centre. A més a més Manolo també està a la disposició dels seus companys les 24 hores al dia, set dies a la setmana per resoldre els dubtes que puguin sorgir fora de l'horari lectiu. Tot i que inicialment aquest servei era molt utilitzat, per sort (per ell) a hores d'ara és puntual.

Al Taller hi ha dos servidors en funcionament per permetre la connexió amb WIFI de tots els portàtils del Taller. Aquesta connectivitat va provocar molts problemes tècnics que ha pogut solventar. El sistema operatiu que usen és el Windows, donat que al món laboral aquest és el sistema que més s'utilitza. Tot i això en alguns casos utilitzen el Mac o el Linux.

Disposen d'una plataforma, d'ús molt senzilla, que permet la "pujada" de documents a qualsevol mestre o alumne de l'escola, sempre via servidor. El material didàctic elaborat pels mestres i que posteriorment s'ha de treballar a l'aula, ha de gravar-se prèviament al servidor, assegurant-se així que tota la documentació queda enregistrada.

Cada alumne que es matricula al Taller signa un document on es compromet a fer un ús responsable dels seus coneixements informàtics. Així mateix, i per qüestions de seguretat, cada ordinador portàtil que ha de funcionar al Taller està registrat al servidor i, a més a més, cada alumne disposa d'una contrasenya per accedir al sistema lliurada en el moment de la matrícula.

Al Taller Ginebró s'utilitza mínimament la impressora, reduint d'aquesta manera el consum de paper.

Al migdia passem a l'altra escola a Llinars del Vallès, a uns 3 o 4 quilòmetres de distància, on varem dinar (per dir alguna cosa).

El lloc és preciós, l'espai i la situació impressionants, enmig de la vall. Té dues línies d'Infantil, primària i ESO. L'ambient entre alumnat professorat i treballadors és molt agradable, entre altres normes està la de rebre l'alumnat a la porta de cadascun dels seus pavellons per donar-se el bon dia.

L'escola és concertada i tot el personal i alumnat mengen allí, fent del menjador el lloc comú on es troba tot el professorat cada dia, tant el personal de l'Escola com el del Taller, reforçant així la idea d'una única cooperativa.

Totes les aules d'infantil i primària tenen accés directe al pati.

Les dotacions són acceptables en quant a plàstica, música, biblioteca, informàtica,... ; tot i que hem trobat molta diferència pel que fa a la implantació de les TIC entre l'Escola i el Taller.

Una iniciativa interessant és el que anomenen Aulacasa, un enllaç a la seva pàgina web, a través del qual els alumnes i les seves famílies tenen accés a tota la informació sobre assignatures, professors, departaments, ...; així com a documents sobre les matèries, objectius, temaris, bibliografia, tècniques d'estudi,...

Valorem molt interessant la visita, sobretot la original implantació de les noves tecnologies al Taller; i la proximitat i afabilitat de l'Ignasi, Andreu i Manolo, que ens han fet sentir com a casa.

Escola Sant Gervasi

Vam fer la visita a aquets centre el dia 12 de novembre. Ens va rebre i ens va acompanyar Manuel Rierol el qual ens va donar àmplia informació mostrant-nos totes les instal·lacions.

El col·legi s'assenta dins d'un àrea d'expansió urbanística de Mollet del Vallés, al carrer Sabadell. Les seves instal·lacions són de recent construcció, alternant les edificacions amb amplis espais oberts. Disposen d'un poliesportiu i es troba en construcció una piscina coberta.

Un poc d'història

La Escola Sant Gervasi va néixer fa més de trenta anys, als anys setanta, com una escola d'una línia per donar servei social i educatiu a la població d'un barri obrer perifèric de Mollet. A poc a poc s'ha anat arrelant entre les persones d'aquesta població. Actualment és una escola catalana no elitista de referència a Catalunya.

Te la titularitat del centre una cooperativa formada per 57 socis. El seu finançament s'assenta en el concert educatiu mantingut amb la Generalitat de Catalunya i en els recursos que li arriben de la FUNDACIÓ SANT GERVASI, creada per les famílies del col·legi per a aquesta finalitat.

L'estructura de funcionament

El col·legi té actualment quatre línies d'Educació Infantil, d'Educació Primària, d'ESO i de Batxillerats, entre les quals es reparteixen 1360 alumnes. Disposa d'un ampli horari d'obertura des de les 7.30 h. fins a les 19.00 per als alumnes més xicotets. El pavelló, on entrenen els majors, tanca alguns dies a les 23.00. Els caps de setmana també s'obri el col·legi per a donar cabuda a la realització d'actes culturals i esportius.

El projecte pedagògic

Entenen l'escola com a un mitjà el qual garanteix a totes les persones la potenciació dels seus propis senyals d'identitat i les seves capacitats personals. Un mitjà obert construït per a tots els alumnes i amb capacitat per la innovació. Els pilars fonamentals del projecte ho

constituïxen: la implantació de les llengües estrangeres, la utilització de les noves tecnologies, la atenció individualitzada, la relació amb les famílies, els desdoblaments i els grups flexibles.

Les llengües estrangeres

Imparteixen Anglès des del parvulari i preparen als alumnes per a presentar-los a les proves de nivell de Cambridge.

L'Anglès és la llengua vehicular de les Ciències Naturals d'ESO i Batxillerat i en un futur pròxim pretenen impartir les Ciències Socials en aquesta llengua.

Durant el mes de juliol realitzen cursos d'immersió a l'Anglès dins del propi centre.

A tot el professorat del centre se li exigeix el domini de l'Anglès en el seu perfil professional.

A partir de 5é i 6é d'Educació Primària ofereixen una segona llengua estrangera com activitat complementària: Alemany o Francès.

Les noves tecnologies de la informació i de la comunicació

Realitzen un gran esforç per integrar l'ordinador dins el projecte educatiu de Sant Gervasi. Pretenen que la informàtica siga una eina real de treball per als alumnes i per als professors. Entenen la informàtica com un mitjà de treball, per la qual cosa la cultura informàtica que pretenen impartir està encaminada a l'adquisició d'hàbits i coneixements propis d'altres matèries. Totes les aules disposen d'ordinadors i canons de projecció. Algunes aules també tenen pissarres electròniques. A més, a més, gaudeixen de sis aules específiques d'informàtica a les quals tenen accés tots els alumnes.

En Educació Infantil i Educació Primària s'organitzen amb els racons de l'ordinador que utilitzen per a treballar els idiomes, la lecto-escriptura i les matemàtiques. Als alumnes de Primària se'ls demana fer treball a casa que han d'enviar en format electrònic al col·legi.

A partir de 3º d'ESO cadascun dels alumnes disposa d'un ordinador en el col·legi per al seu treball personal.

Disposen d'un servei d'intranet denominat PINETONS que comparteixen amb altres centres integrats en la fundació TRAMS. Amb aquest servei tots els alumnes tenen accés des de la seva casa a un programa d'activitats relacionades amb el curs que realitzen i la possibilitat de comunicar-se i de relacionar-se amb els seus professors i amb els seus companys.

L'equip docent, després d'un procés costós, s'ha format per a plantar cara a la implantació de les NTT dintre de les aules i ha creat el Departament d'informàtica que és l'encarregat d'assessorar a tot el professorat.

Les activitats complementaries

A més del docent, l'Escola Sant Gervasi dona a les seves famílies altres serveis ja que disposa d'un oferta molt àmplia d'activitats complementàries amb les quals pretén ampliar la dimensió humanista del coneixement. Algunes d'aquestes activitats travessen les fronteres merament escolars integrant famílies i persones del barri. Pretenen fer de l'escola un centre de convivència social. L'oferta es divideix en:

Activitats culturals: teatre, biblioteca, periodisme, seminari d'humanitats, taller d'arts, taller de ciències, cant coral, grups musicals ...

Activitats esportives: bàsquet, escacs, muntanyisme, atletisme, patinatge...

Les aliances empresarials

La cooperativa Sant Gervasi manté aliances empresarials amb altres institucions.

LA FUNDACIÓ TRAMS

Està formada per un grup d'escoles innovadores l'objectiu de les quals és unir esforços cap a tres línies convergents de treball: la formació, la investigació i la innovació, les noves tecnologies i la creació d'una central de compres.

Referent a les noves tecnologies han creat la Intranet PINETONS. Aquesta pàgina conté diferents seccions:

- Un espai de notícies d'interès educatiu per als centres que formen TRAMS.
- Uns fòrums que volen ser espais oberts per al debat.
- Un correu intern al servei de les famílies i dels docents.
- Un gran espai d'activitats penjades pels professors per al treball dels alumnes i l'assessorament a les famílies.
- Una agenda amb capacitat per personalitzar-la.

CLADE

És un grup cooperatiu format per cooperatives de diversos sectors amb l'objectiu de projectar-se davant la societat catalana com empreses amb garanties de funcionament econòmic eficaç.

EL CENTRE TECNOLÒGIC de l'Institut Universitari de Ciència i Tecnologia

Els baixos d'una de l'edificacions de l'Escola Sant Gervasi alberguen diversos laboratoris que formen un centre tecnològic pertanyent a l'institut universitari esmentat. Funciona sota la subscripció d'un concert amb entitats públiques i privades. En ell s'imparteixen màsters relacionats amb la Ciència Química i s'investiga sobre el reciclatge de residus d'hidrocarburs i de productes farmacèutics.

Institució Montserrat: cooperativa de pares y mares

L'Escola es troba a Barcelona ciutat al cor de Sants, al carrer de Cros. Es una escola privada, concertada i Cooperativa de treball associat, on les famílies fan una aportació al capital social però el professorat no; amb dues línees per curs, des d'Infantil 3 anys fins a 4t de l'ESO.

El seu ideari (PEC) dóna resposta als reptes que planteja un món en canvi, formant persones. Els seus trets principals són:

- Ús i coneixement de la llengua i la cultura.
- Pluralista, democràtica i no confessional.
- Activa: l'alumne/a és protagonista del seu aprenentatge, perquè sàpiga afrontar amb autonomia els reptes del seu creixement afectiu, social, intel·lectual i moral.
- Humanista, afavoridora de la reflexió i els criteris de la vida basats en el respecte als drets humans per tal d'arribar a ser adults conscients, lliures i responsables.
- Participativa: tota la comunitat escolar col·labora dinàmicament en el Projecte educatiu a través dels seus representants: mestres, personal no docent, alumnes, pares i mares.
- Innovadora en metodologies i tècniques de la informació i de la comunicació

El col·lectiu educatiu són membres actius de:

- AEC: Agrupació Escolar Catalana.
- Federació de Cooperatives de Catalunya.
- Escoles associades a la UNESCO.
- Projecte Grimm per a la recerca i aplicació de les TIC a l'escola.

Tenen una AMPA dinàmica que participa en la vida de l'escola per garantir el seu model educatiu a través de:

- Consell Escolar
- La Comissió de Seguiment Econòmic.
- Cursets de reciclatge
- Xerrades i conferències.
- La Revista.

Compta amb recursos humans i materials:

- Departament d'Orientació amb psicòlegs i professors de suport.
- Aula de Música.
- Aula tallers de plàstica.
- Laboratoris.
- Aula de Tecnologia.
- Aula de racons comuns de joc.
- Aules d'Informàtica i ordinador a totes les Classes d'EI i d'EP.
- Aula multimèdia per a l'aprenentatge d'idiomes.
- Aula polivalent per a psicomotricitat i Educació Física.
- Poliesportiu.

Aquest Centre té 75 anys d'història, avui el motor de la Institució és en Josep-Maria, el director, i el seu equip de professors/es molt implicats en el projecte.

L'edifici

En entrar al Centre trobem una xicoteta **Masia** que era on va començar la història de la Fundació. Al voltant d'aquesta Masia ha anat creixent l'escola configurant-se l'actual centre que té tres blocs que acullen les tres etapes. A cada bloc/edifici se li ha donat un nom corresponent a la rosa dels vents:

E.I.: Tramuntana. Les classes són molt alegres, organitzades per racons i amb quantitat de materials. Molt d'ordre i d'higiene. Treball per projectes i educació dels sentits (Decroly). A la part de dalt de les classes tenen el seu hortet on planten i fan el seu seguiment. Ordinador a l'aula.

E.P.: Ponent. L'edifici és blanc i té quatre pisos, un laboratori i una biblioteca. Les portes de les classes estan folrades plàsticament. La classe de 3r que visitarem hi havia un gran dinosaure que formava part del projecte de curs. Per anar a les classes cal passar per molts passadissos i tots completament decorats amb les realitzacions plàstiques de les diferents classes. Tot un colorit!.

El treball a classe és en grups cooperatius, tenen ordinador a l'aula, organitzen grups flexibles i desdoblaments per les àrees instrumentals i donen molta importància al raonament matemàtic fent servir molt de material manipulatiu i el laboratori.

ESO: Llevant, en aquest edifici hi ha una gran vidriera que actualment està decorada amb esquemes grans dels alumnes.

El treball a l'aula és en grups cooperatius i organitzen agrupaments flexibles per a les àrees instrumentals.

En totes les etapes i cursos tenen un sistema de colors (tipus economia de fitxes) per educar envers les responsabilitats de la classe.

La biblioteca: Té dos pisos està plena de llibres i comunica amb l'edifici de Llevant amb una escaleta de fusta. Al pis de dalt hi ha ordinadors per consultar. Hi ha un bon sistema de préstecs.

LES TICS a la Institució Montserrat tenen un gran pes. El voluntarisme i la perseverança de quatre professors especialistes en TICs repartits en les distintes etapes ha fet que el centre siga capdavanter.

En El ja els xiquets/es comencen a jugar i a treballar amb el Mac per grups. També fan servir l'ordinador per a l'alumnat més lent o amb dificultats d'aprenentatge. En Primària continuen i tenen, a més a més, una aula d'informàtica.

En ESO, el vídeo és quasi un element diari. Tenen com a objectiu aprofitar la bona comunicació que existeix entre els més joves i el món audiovisual (TV, cinema, ...) i convertir-la en una ferramenta rica que potencia l'aprenentatge, la participació i la creativitat.

El Centre té un programa: "Fem televisió" on alumnes majors formen equips i realitzen pel·lícules i animacions que pengen després a la web de l'ESO. Les hores d'esbarjo l'alumnat les ocupa treballant el llenguatge audiovisual: filmant amb la video-camera, fent ràdio..... acudint sols al professor responsable (Lluís) quan sorgeix algun problema o per a qualsevol dubte. En tot moment ells i ells són responsables. Nosaltres ho poguérem comprovar: agafaven la càmera i els materials i les deixaven al seu lloc i sempre amb un tractament totalment responsable.

Podríem parlar-ne més i més de la Institució, sols dir-vos que fou una visita molt interessant, molt ben planificada per part del Director. En Josep-Maria per a que tots i totes nosaltres poguérem aprofitar més la visita, ens va dividir en tres grups acompanyats pels coordinadors de les etapes i així participarem de la dinàmica d'alguna classe junt a l'alumnat. Fou una visita molt interessant i profitosa. Ens va quedar prou clar la metodologia de treball del col·lectiu de professionals d'aquest centre. En tot moment ens sentirem molt agust, molt propers, i amb l'idea que les experiències hi observades són fàcilment aplicables a les nostres escoles.

Escola Gravi

GRAVI és una escola privada i concertada en els nivells obligatoris. Acull nens/es de 2 a 18 anys: d'Educació Infantil, Ensenyament Primari, ESO i Batxillerat.

A l'escola hi ha tres espais de característiques diferents, un per a cada etapa: un edifici per a Educació Infantil, un altre per a Educació Primària, i un altre per a ESO i Batxillerat.

L'escola disposa dels recursos materials i humans necessaris per dur a terme les activitats pròpies del centre: aules d'informàtica, laboratoris de física, química i ciències naturals, aules de música, plàstica, tecnologia i idiomes, gimnàs, pistes poliesportives, biblioteques, sales polivalents, aules de desdoblament, menjadors i patis.

GRAVI és una cooperativa de treball associat. L'objectiu de la cooperativa és disposar d'una escola adequada a les necessitats dels alumnes per poder oferir un ensenyament de qualitat obert a totes les famílies que vulguin participar en la nostra línia pedagògica.

El Projecte Educatiu de Centre entén l'ensenyament com a educació integral, i aquesta com un procés individual i col·lectiu de maduració i participació. El PEC té com a valors essencials el treball, l'esforç, la cooperació, la solidaritat, la llibertat, la responsabilitat i la dimensió social de la persona.

Es consideren com una escola catalana. El català és la seua llengua d'aprenentatge i de relació interna i externa. Els nens/es aprenen a llegir i escriure en català, i en català adquireixen tots els coneixements, les actituds i els valors que conformen el seu procés d'aprenentatge.

Són conscients de la importància bàsica de la llengua en l'aprofitament dels estudis, i per això hi dediquem força més hores de les que estableix el currículum oficial, especialment en els primers nivells.

El castellà s'introdueix en el cicle Inicial de Primària a nivell oral, i en el cicle Mitjà s'inicia l'estudi sistemàtic d'aquesta llengua.

L'ANGLÈS s'introdueix a nivell oral a P5 i fins al Cicle mitjà no s'introdueix a nivell escrit com a primera llengua estrangera.

Al primer cicle d'educació secundària s'introdueix el FRANCÈS com a segona llengua estrangera, i a segon cicle d'educació secundària s'introdueix l'ALEMANY.

El fet de definir-se com escola catalana no és només un fet lingüístic. És també una qüestió d'arrelament al país, fet que reflecteixen en el seu Projecte Curricular (en els coneixements, actituds i valors que treballen). Aquesta catalanitat de l'escola es reflecteix també en la vivència de les festes i els costums tradicionals.

És una escola laica. A l'escola es respecten les diverses creences i ideologies que s'expressen democràticament, es proposen la potenciació dels valors ètics que facin dels seus alumnes unes persones plenament formades i integrades a la societat.

Són una escola activa. El seu objectiu principal és el desenvolupament integral de l'alumne. Aquest propòsit fa necessària la seva participació en el propi procés educatiu i la utilització de mètodes d'ensenyament actius basats en el respecte i la tolerància.

Per altra banda, ja des de ben petits potencien en els nens els hàbits d'autonomia i responsabilitat, encarregant-los d'una sèrie de tasques específiques: encarregat de material, de les plantes, dels penja-robes, secretari, bibliotecari... amb la intenció de fer-los compartir responsabilitats en l'organització del grup classe i educar-los en la sociabilitat.

Es consideren com una escola democràtica i pluralista. Tenint com a objectiu transmetre als alumnes els valors ètics que són la base per a una societat més justa: llibertat, solidaritat, civisme, respecte a la natura...

Els alumnes participen activament en la vida del grup classe a través de les assemblees, que se celebren setmanalment a partir del cicle Superior de Primària, en les quals els nens/es exposen les seves idees, opinions, queixes..., i prenen decisions sobre assumptes de tota mena. Cada grup classe té també el seu delegat, que és el representant i portaveu del grup en el conjunt de l'escola.

Els alumnes d'ESO i Batxillerat s'integren a les comissions permanents del Medi ambient, Solidaritat, Sant Jordi, Gravicultura i Esports, i programen i participen en tot un seguit d'activitats al llarg del curs.

La seua voluntat pluralista es tradueix en l'objectiu de fomentar el coneixement i el respecte de la diversitat cultural, ètnica, sexual, religiosa i ideològica.

Ara bé, també es consideren pluralistes en el sentit de respectar la diversitat dels seus alumnes. Cada nen i cada nena és diferent i tots tenen dret a una educació completa i integral. Per això procuren respectar els diferents ritmes de treball dels alumnes i ajudar-los a donar el millor rendiment segons les seves possibilitats i capacitats.

L'escola disposa de tres espais de característiques diferents: un edifici per a Educació Infantil, un altre per Educació Primària i un altre per a ESO i Batxillerat.

Conclusions:

- L'aprenentatge diversificat: intenten dotar de recursos materials i humans a totes les etapes.
- Implicació amb les famílies: creant l'escola de pares i mares.
- En infantil: la conversa com a l'eix central de l'aprenentatge. El joc com a eina d'aprenentatge.
- Experimentació i descoberta per aproximar-se als continguts curriculars marcats.
- Equilibri entre el saber i el ser.
- El treball per projectes i investigació al voltant de la pràctica.
- Foment de les habilitats socials i dels valors ètics.
- Relacions interpersonals.
- E .S .O : Comunicació internivells.
- L'experimentació i descoberta per afiançar continguts.
- Formació de persones implicades i tolerants.

PROJECTES DE TREBALL

- Van començar fa 9 anys en P3 fins a P5, gradualment.
- L'equip directiu coordina els projectes per tal de treballar tots els continguts del currículum.
- Avaluació individual i autoavaluació.
- Es marquen uns continguts mínims per a tot el curs.
- Donen importància a l'educació de les emocions.
- L'avaluació: qualitativa, tenint molt en compte els continguts actitudinals i procedimentals.
- Autoavaluació: te que veure en que té que millorar de cara al pròxim projecte.
- Interacció entre tots els nivells.
- La duració dels projectes es variable.
- Fan projectes en primària.
- En secundària: treballs monogràfics en grup.
- Batxillerat: projectes individuals.

Escola el Puig

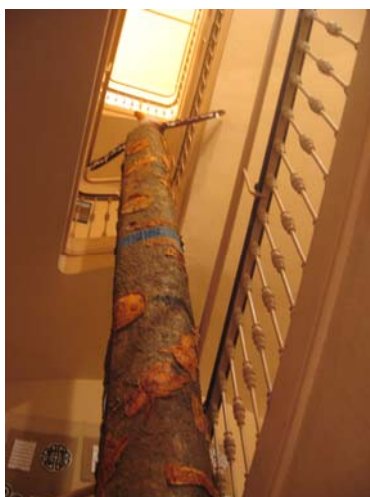
dimecres 14 de novembre de 2007. Tardor.

Arribem a l'escola cap a les 10.00h del matí, ens espera la directora, Montse Fusalba. Només entrar a l'edifici ja es respira un què d'escola diferent.

L'escola ens prepara per a la vida i no hem de sentir-nos en ella com en un espai diferent en el qual s'aprenen les coses de l'escola. Quan entrem al Puig, aquesta casa de poble feta escola, no es percep en cap moment el trencament. L'escola sense dubte és la continuació d'allò que es viu a fora.

Comencem la visita per l'escola infantil. No està ubicada al mateix espai, està en creuar el carrer uns metres més enllà.

Som a l'escola infantil El Puig. En un lloc màgic. En entrar, el goig ja diu com s'hi respira, l'alè pedagògic de l'indret que ens acull aquest matí fresc. Han treballat el temps, l'últim projecte col·lectiu en el que hi participa tota l'escola.

'JO sí que en tinc de temps, el temps no se m'ha acabat.' diu una xiqueta de 4 anys. La frase és al capdamunt d'un dels murals que reflexen el treball del projecte. L'exposició gràfica és exquisida, sens dubte que ens mostra quin treball plàstic més intens, viscut, reflexionat, transformat en escola cada dia.

Ací fa goig de venir a compartir el treball, l'escola, de fer de mestre i d'alumne.

Paga la pena acostar-se al centre del temps d'aquesta escola, El Puig, referent sens dubte de l'escola a l'ample del país.

Els membres d'aquest itinerari guiat comencen a envair indrets, espais comuns, les aules, els xiquets fent activitatst a les aules, al primer pis, al segon, al gimnàs a dalt de tot.

Però és possible guanyar temps? Fóra una quimera, però sí que mereixeria bescanviar un temps per un altre altre.

Ara el projecte és el viure d'un dia.

Hi ha l'entrada, els vidres amples, de llum transparent. El racó de pensar, els artistes, les obres, els pots de pintura, els pinzells... S'hi respira la màgica, sens dubte, d'educar amb goig, amb joia. S'hi viu un aire. L'escola del ser.

El bon dia a l'escola infantil és una presa diària de decisió, de triar allò que vols fer i de quina manera fer-ho. Els menuts de 2, 3, 4 i 5 anys fan racons. Els de dos i tres anys van integrant-se a poc a poc, són acompanyats pels més grans en l'aprenentatge. Hi fan racons. Aquests són de disfresses, pintura, construccions, plastilina, la casa i l'ordinador.

Cada xiquet en arribar a l'escola tria el medalló que es penjarà al coll. Aquest li fa saber si té lloc per fer el racó que vol, o haurà d'esperar un altre dia. Cada espai està ben adaptat per realitzar l'activitat del racó triat.

Tots els espais són ben aprofitats, aules, passadissos, rebedors. Tots ells adequats al moment i a l'activitat. Algunes de les aules tenen un racó en dos altures, aprofitant dos espais totalment diferenciats, amb una contextualització diferent. Pot ser la casa o el racó dels artistes. Cada treball plàstic que aguaita a les parets és el resultat d'un projecte conjugat i dut a terme per totes les persones de l'equip, cadascú treballant i aportant a la construcció conjunta. Les plasmacions plàstiques ens transmeten pensaments, idees, sensacions. Aquestes idees, són el motor que els porta a experimentar amb materials i tècniques diferents. Es requereix temps per ser mestres. Cal arriscar contínuament.

En el treball parteixen moltes vegades dels pensaments i de l'obra de personatges famosos. Un pensament, una frase científica, una obra d'art ens portarà a investigar, a construir un coneixement, a créixer investigant, a conformar idees i pensaments lògics i estructurats, a crear relacions, a esbrinar diferències, a crear art, a sentir-se protagonistes d'assolir un coneixement, de construir-ne un altre a partir d'allò ja sabut.

Aprendre a viure. Els mestres amb el seu paper de guia, aprenent conjuntament amb els alumnes, amb els projectes de treball triats pels alumnes, amb els grans projectes d'escola. Cada plasmació té la seua finalitat, el seu objectiu de coneixement. S'han madurat els petits passos i moments per arribar-hi.

Passem pels diferents espais de l'escola.

Entrem a primària. Al rebedor hi ha l'espai per rebre als pares cada dia. Un lloc acollidor on els pares poden seure una estona i escoltar música o llegir. És un espai per conèixer un artista, una obra, un científic...Un lloc per seure de bon matí i gaudir de l'escola.

A l'aula de música Anna i Núria ens explicaran la vessant plàstica i artística de l'escola. Aprofiten per fer l'assaig d'una comunicació que faran a Lleida.

Algunes de les reflexions que ens comuniquen:

Els projectes plàstics són per ser viscuts.

Volem observar, interaccionar, tenir diàleg amb allò que ens envolta. Hem de poder incidir en la nostra realitat. Ser inconformistes, qüestionar-nos contínuament el present.

Els artistes parlen de què els preocupa. Transmeten emocions, idees, pensaments.

Quin paper tenim els mestres, en aquesta manera de treballar? Necessitem temps. Tenim una feina que és plena de moments d'haver de triar. L'admiració, el desconegut, l'imprevist. El risc, fins i tot.

A l'aula de música s'hi veuen i senten més coses que no solament la música. Hi ha com una vida artística ahí mateix.

Els aprenentatges que serveixen són els que se saben interconnectar, els que valen per resoldre una situació.

Ara ens presenten els projectes: a partir d'una obra, a partir d'una exposició,
el projecte Sant Jordi

L'escola ha d'experimentar amb els materials. Sobredimensionar, engrandir, palpar, combinar, barrejar.

La música i la plàstica és un treball conjunt de dues especialistes. Es compaginen a l'aula amb les criatures. Dues arts unides pel ritme, per les tonalitats, per molts aspectes que de la mateixa forma es traslladaran a l'aula en el treball amb els alumnes.

Els projectes que ens presenten fonamentats en un treball d'observació directa. Pot ser la visita a una exposició, la visita d'un artista. Van consolidant-se ben a poc a poc des de mires diferents. Fent un treball minuciós i amb rigor científic. Hi ha una sensibilitat especial, un entendre l'art contemporani des d'una escola contemporània.

Enceten les propostes sense tenir massa clar cap on tiraran. No esperen sentir allò que ells voldran. Cal arriscar contínuament.

A partir d'un autor, d'una obra. Es treballa el llenguatge musical, el plàstic, el corporal, ho enllacen amb d'altres llenguatges. Es lliga amb les emocions i els sentiments. Els aprenentatges que serveixen són els que es poden intercomunicar per resoldre situacions molt diferents.

A partir de l'obra de Jean Dubuffet, mestre del collage, representen el quadre per grups. Fan una relació amb les sensacions sonores, construeixen mòbils sonors, elaboren partitures, cerquen els paràmetres per explicitar les partitures. Cada grup elabora el collage sobre la partitura perquè els altres grups la puguin interpretar.

Amb l'obra de Henry Moore. Visiten l'exposició, imiten posicions, senten textures diferents. Fan una aproximació a l'autor, com és, com viu. La representació amb els propis cosos de les escultures. També les relacions entre les persones que donen a entendre. La relació amb els objectes, els sentiments com la por. Sensibilització envers la guerra. Açò implica la formació i el coneixement al respecte.

Un altre projecte. L'art té temps. Hi ha un projecte anual. Hi participen totes les edats i des de totes les àrees.

Els moments de creació. Fotografies on es plasmen els instants de creació d'una obra. Muntatge amb fotografies seriadades per descobrir i apreciar el temps de creació.

El temps a través de la poesia. Poemes visuals.

Antropologia. Com veuen el temps a través de civilitzacions diferents.

La mesura del temps, el temps passa. El rellotge de sol. Investigació de l'ombra.

Somni d'Einstein al voltant del temps. Un conte.

Representació d'un somni al voltant del temps. Plàstica i escrita. Pintura corporal representant un somni.

La comunicació, projecte amb una escola anglesa. Filmació conjunta d'un curt amb els alumnes anglesos sobre la comunicació. Hi ha un preciós joc corporal.

D'altres:

-Com es gesten els projectes?

Pluja d'idees al claustre, proposta que surt d'un grup de persones, moltes reunions, molt d'esforç, molta il·lusió, molta coordinació.

La incertesa dels projectes queda convertida en certesa

-El projecte de matemàtica a infantil

Formen part del grup de **la cultura matemàtica de les persones** amb Carlos Gallego.

Tenim la rigurositat de l'aprenentatge lògic matemàtic. Els projectes creen situacions en les quals cal esbrinar mesures, càlculs. Han de veure una matemàtica necessària i aplicable a les necessitats de la vida real. Cal anar cap aquella matemàtica recreativa i útil que ens servirà per aplicar-la a la vida. Per establir relacions creant amb ella una intel·ligència lògica matemàtica. La mestra els acompanya matemàticament. Treballen amb els problemes reals que es troben quan realitzen un projecte. De numeració, de mesures, de volum.

-Els projectes de treball a primària

Hi ha una persona que fa la coordinació dels projectes de 1r a 6é. Fa de punt de connexió entre tots els projectes que es treballen.

-Quan entra una persona nova a l'escola té un acompanyament durant quinze dies d'una altra persona del centre. Deixen de fer l'especialitat i l'acompanyen.

Les preguntes

Com coordineu els equips per arribar a fer aquest producte?

- Moltes hores de coordinació
- moltes hores d'escola fóra de l'escola
- A base de diàleg
- Amb confiança per continuar treballant altres projectes que també seran fantàstics.
- Confiant amb els mestres, amb l'alumnat, amb les famílies.
- Les programacions s'abandonen en un primer moment, però després hi són en cadascun dels treballs-projectes que fem.
- La intuïció també ens diu cap a on hem d'anar.
- El que triem avui, potser no ens servirà demà.
- Si ja sabem com ho hem de fer, només caldrà decidir-se'n de fer-ho.
- Les certeses han de créixer cada dia. La intuïció és aquesta certesa provisional.
- L'experiència et dona la tranquil·litat professional que no perds el temps.

La secundària al Puig

El mestre de secundària no és especialista. Fa un paper de mestre, ajuda a fer activitats que poden ser o no, de la seua àrea.

Treballen per projectes.

Set, vuit professors fixes, els alumnes els trien per a treballar el projecte. Prèviament, el mestre ha dit què treballaran corresponent al projecte. Farà una proposta amb informació mínima. Un mateix mestre pot tenir alumnes dels quatre cursos de secundària. Hi ha una distribució equilibrada.

A les aules els alumnes han de ser autònoms.

Fan un seguiment dels resultats acadèmics de l'alumnat que ha acabat quart. Són excel·lents.

Però sobretot, més enllà dels continguts o dels filtres que passen, són més autònoms, han crescut més personalment. Això és el que interessa.

Fan adaptació i tutorització de mestres nous. Durant tres setmanes els mestres nous no fan classe. Acompanyen els altres mestres.

El problema són les famílies. N'hi ha confusió comunicativa. Contaminació.

Valoració final

L'escola del Puig és una petita gran escola. El per què i el com de l'organització del dia a dia. L'escola contemporània de l'aprendre a aprendre. Les habilitats de vida per conformar personalitats obertes al món, a l'instant. Aprenentatge sòlid i rigorós per projectes. El color, la música, l'art, el raonament matemàtic, el llenguatge, la paraula.

Escola Solc

Dia 14 (de 13:45 a 14:45) menjar en l'escola.

Després visita D'instal·lacions i exposició.

ESCOLA SOLC, una escola que parteix de la realitat del nen. Carrer Ardena 26, Barcelona 08034. 93 2061313

Es tracta d'una cooperativa mixta de pares i mestres fundada fa 28 anys. La persona que ens rebre i proporciona tota la informació és Esteve Soreda, soci fundador i director del col·legi.

Totes les persones que treballen al col·legi són socis de la cooperativa (també aquelles persones que tenen jornada reduïda, però no fan cap aportació econòmica (capital social) , per la qual cosa tampoc cal tornar-los cap capital quan marxen de la cooperativa. Per la neteja i altres activitats extraescolars, contracten a una empresa de servicis "monitors, personal de neteja" per la qual cosa no són treballadors seus.

Pel que fa als pares, fan una aportació/donació (150€) a l'entrada al centre i després paguen una quota mensual de 161€ la qual si supera el permès per la Generalitat, el carregen en concepte d'aportació al capital social. També paguen el servici del menjador que són 130€ al mes, així com el transport, quantitat que no ens van comunicar, però si ens van comentar que tenien un acord amb altre centre de la zona per compartir rutes.

Tenen molta cura del soci treballador, els salaris són inclús més alts dels que paga la Generalitat i tenen a més un pla de pensions. Consideren aquest aspecte com un element fonamental.

Són un col·legi laic, d'una línia des de 2 cicle d'infantil a ESO, amb un total de 350 alumnes i tots resten al menjador. Insisteixen molt en el fet que són una escola petita perquè volen ser-ho i que no són una escola "elitista", (un alumne no es queda fora perquè no puga pagar". Cal comentar que està situat en un barri de alt nivell i al costat dels centres "elitistes", consideren que la quota que paguen les famílies es assequible. Les famílies elegeixen l'escola i procedeixen de tots els barris de Barcelona. Atenen també a alumnat amb necessitats educatives especials, però no rebre'n recursos de la Generalitat per aquest concepte, per la qual cosa cal finançar-los ells mateixos.

La financiació l'han realitzat a base de préstecs del professorat i de les famílies, així com hipoteques successives, encara que han utilitzar en alguns moments polices. Darrere hi ha un projecte empresarial sòlid, la qual cosa les dona molta credibilitat davant dels bancs.

Tenen un equip directiu estable i només canvien als coordinadors, però són conscients que una de les debilitats del centre és la falta de recanvis als rrhh, ja que són un centre petit, però aposten per l'especialització dels directius. Opinen que un bon docent no té perquè ser un bon directiu o al contrari.

Adrecen l'informe econòmic a totes les famílies, encara que no fan auditories per estalviar costos. Convoquen a les famílies a les assemblees, encara que generalment hi ha molt poca

participació. En realitat, els pares no cerquen el centre per ser una cooperativa, sinó que se la troben.

DIDÀCTICA

Realment no tenen un element diferenciador. Pertanyen al grup TRAMS junt al col·legi San Gervasi, que és una fundació de centres, on han creat una plataforma per impulsar les TIC. També comparteixen activitats amb els centres de la fundació com “conta contes”. Hi ha un coordinador que porta la gestió de la fundació. L’aportació de cada centre es realitza per volum, encara que el pes de decisió és el mateix.

Tenen un ideari que és el mateix que fa 28 anys, quan van fundar el centre; segons la conversació telefònica que van mantindre amb Esteve per preparar la visita, no han canviat res, ja que els valors són els mateixos ara que fa 28 anys enrere. Treballen l’educació en valors, però realment no han aprofundint molt en narrar-nos com ho fan. Simplement ens han comentat que ho treballen com un eix transversal i que no tenen un temps o espai concret per treballar-lo.

Altra de les característiques és l’atenció a la diversitat en tots els sentits “adaptació per baix i per damunt del currículum” i tenen una mena d’associació amb dos centres d’educació especial, per tal de donar una solució als alumnes que consideren que no poden fer més per ells. Cal comentar que ho fan d’una forma progressiva, el primer any passa més temps en SOLC que en l’altre col·legi; el segon any ja passa més temps en el altre centre, i al tercer s’integra. Fan grups flexibles en les àrees de matemàtiques i llengua, així com un recolzament individual com en grups reduïts. Tenen una psicopedagoga al centre que s’encarrega d’aquests recursos. També tenen una psicòloga un mati per setmana que es dedica a fer diagnòstics i si cap alumne necessita alguna mena de reeducació, se’l deriva a un gabinet extern.

Formen part de les escoles de la UNESCO i són els propis alumnes els que porten endavant el projecte. Col·laboren amb una organització religiosa apadrinant un barri marginal de Barcelona.

Pel que fa al material que utilitzen a la didàctica fan una mixtura de tot, elaboren el seu propi material i segueixen llibres de textos. Tenen “pissarres digitals”.

Remarquen que una avantatja del seu volum és que el claustre es poc nombrós i es possible la discussió i reflexió. El professorat treballa en equips, cada setmana mantenen reunions (dimarts 17 a 19) i un claustre cada 2 mesos, banda de les assemblees.

No treballen cap sistema de qualitat, no tenen temps i de moment no el consideren prioritari. No pensen que una certificació proporcionen millor publicitat, ja que tenen alumnes de tota Barcelona.

Tampoc tenen relacions internacionals amb altres centres, pel que fa als intercanvis. El van fer una vegada, però no va ser ven rebut per les famílies. Sí que fan estances amb famílies a Anglaterra.